

Ympäristön tila -raportin tietolähteet

Sisällysluettelo

Luonto	2
1. Merkittävät lajit	2
2. Luonnonsuojelualueet	2
3. Vieraslajit	2
Melu ja ilmanlaatu	2
4. Ilmanlaatu	2
5. Liikennemelu asuinalueilla	3
Maaperä ja pohjavesi	3
6. Pohjavesi	3
7. Pilaantuneet maat	3
Vesiensuojelu	4
8. Järvien tila	4
9. Vesistökuormitus	4
Teollisuus, asuminen ja jätteet	4
10. Teollisuus ja tuotanto	4
11. Yhdyskuntajätteet	5
Retkeily ja lähivirkistys	5
12. Luontopolut	5
13. Kaupunkihiljaiset alueet	5

Luonto

1. Merkittävät lajit

Lajien sijaintitiedot on haettu Tampereen kaupungin paikkatietoaineistosta: *Arvokkaat lajihavainnot*.

Kuvat ovat eri lähteistä ja jokaiseen kuvaan on merkitty lähdetieto erikseen.

Lajiesittelyissä on pääasiassa hyödynnetty Laji.fi:n lajikortteja sekä ympäristönsuojelun omia tekstejä. Lisäksi seuraavien lajien kohdalla on hyödynnetty SYKEN lajiesittelyitä: <https://www.ymparisto.fi/metsalajiesittelyt>

Niinijäärä, lajiesittely päivitetty 31.12.2021

Kantokinnassammal, lajiesittely päivitetty 7.8.2021

Kolokärpänsammal, lajiesittely päivitetty 7.8.2021

Uhanalaisuustiedot sekä tiedot onko laji rahoitettu, erityisesti suojeltava, luonto- tai lintudirektiivilaji on haettu Laji.fi -sivuilta. Tiedot Pirkanmaan vastuulajeista on saatu *Pirkanmaan uhanalaiset lajit ja luontotyyppiselvityksestä*: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/328936>

2. Luonnonsuojelualueet

Luonnonsuojelualueiden tiedot on saatu SYKEN ylläpitämästä *Luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet* -aineistosta, jonka metatiedot löytyvät osoitteesta: <https://ckan.ymparisto.fi/dataset/%7BC8FC4A42-A2C3-40C4-92CD-2299C688514E%7D>

Aineiston käyttöluupa: [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen](#).

Luonnonsuojelualueiden luontotyyppien osuudet on laskettu kaupungin omasta metsävarakuvioaineistosta.

3. Vieraslajit

Vieraslajien sijaintitiedot on haettu Tampereen kaupungin paikkatietoaineistosta: *Vieraslajihavainnot*.

Kuvausteksteissä on hyödynnetty Vieraslajit.fi -sivuston lajikuvauksia sekä kaupungin omaa vieraslajiasiantuntijaa.

Kuvat ovat eri lähteistä ja jokaiseen kuvaan on merkitty lähdetieto erikseen.

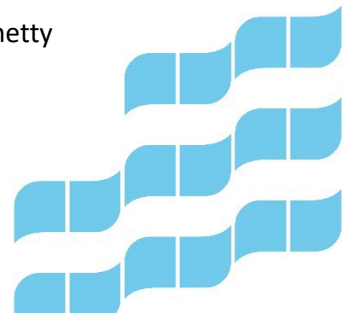
Leviämis- ja torjuntatiedot on saatu kaupungin vieraslajiasiantuntijalta.

Melu ja ilmanlaatu

4. Ilmanlaatu

Havaintoasemien sijaintitiedot on haettu kaupungin omasta rekisteristä. Vuosikeskiarvot ovat kaupungin omista ilmanlaadun mittauksista, joista tallennetaan tiedot Exceleihin sekä kootaan ilmanlaadun vuosiraportteihin.

Infotekstissä sekä ilmanlaadun vuosikeskiarvojen kaavioiden seliteteksteissä on hyödynnetty Ilmantieteen laitoksen sivuja: <https://www.ilmatieteenlaitos.fi/ilmansaasteet>

5. Liikennemelu asuinalueilla

Infotekstissä sekä asuinalueen melutason ohjearvoja esittelevässä kuvassa on hyödynnetty seuraavia lähteitä:

<https://www.kuuloliitto.fi/vapaa-ajan-melu/>
<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/asuminen-ja-ymparisto/ymparistonsuojelu/liikennemelu-ja-koti.pdf>

Tiedot pinta-alan jakautumisesta, melulle altistuneiden määrästä sekä asuinrakennusten määrästä eri meluvyöhykkeillä on saatu Tampereen kaupungin meluselvityksestä vuodelta 2022.

<https://www.tampere.fi/luonto-ja-ymparisto/ymparistonsuojelu/melu/meluselvitykset>

Maaperä ja pohjavesi

6. Pohjavesi

Pohjavesialueiden tiedot on saatu SYKE:n pohjavesialueaineistosta, jonka metatiedot ovat luettavissa täällä:

<https://ckan.ymparisto.fi/dataset/%7B8F45F7BF-669F-4434-A8DB-8E686933F6FF%7D>

Aineiston käyttöluupa: [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen](#).

7. Pilaantuneet maat

Infotekstissä on hyödynnetty seuraavia lähteitä:

https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kulutus_ja_tuotanto/pilaantuneet_maaalueet
<https://www.ely-keskus.fi/-/pienikin-oljyvuoto-voi-aiheuttaa-paljon-haittoja-pohjalaismaakunnat->

Sivun tiedot on haettu SYKE:n Maaperän tilan tietojärjestelmä (MATTI) -aineistosta, johon ympäristönsuojeluyksiköllä on pääsy rajapinnan kautta. Aineistosta on rajattu Tampereella sijaitsevat kohteet.

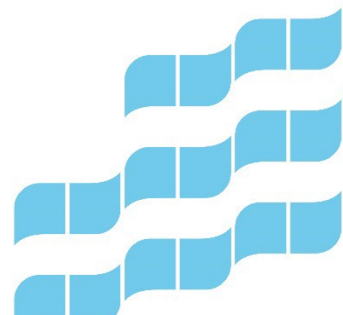
<https://ckan.ymparisto.fi/dataset/maaperan-tilan-tietojarjestelma-matti>

Kohteet on jaettu toimialan mukaan seuraaviin yläluokkiin: Kaatopaikat ja jätteen käsittely, metalliteollisuus, moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus, polttonesteiden jakelu, muu polttonesteiden varastointi tai käsittely, öljy- ja kemikaalivahinkoalueet, muu teollisuus, muu toiminta.

Kohteiden määrä pohjavesialueella on laskettu vertaamalla MATTI-aineistoa SYKE:n pohjavesialueet-aineistoon.

<https://ckan.ymparisto.fi/dataset/%7B8F45F7BF-669F-4434-A8DB-8E686933F6FF%7D>

MATTI-aineiston yksityiskohtaiset tiedot on tarkoitettu viranomaiskäyttöön. Yksityiset tiedontarvitsijat saavat pyytäessään tietoja käyttöönsä. Tietojen sallittu käyttö ja esittäminen tilastumuotoisesti on varmistettu SYKE:stä.

Vesiensuojelu

8. Järvien tila

Sivun tiedot on saatu SYKE:n aineistosta *Vesipuidedirektiivin mukaiset vesimuodostumat*, josta on rajattu Tampereen alueella sijaitsevien järvien vesialueet.

<https://ckan.ymparisto.fi/dataset/%7BA3748B80-6E63-4460-A8B7-72CB9884F69B%7D>

Aineiston käyttöluupa: [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen](#).

9. Vesistökuormitus

Infoteksteissä on hyödynnetty seuraavia lähteitä:

- Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022 – 2027, raportti:
https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/184671/TPO_raportteja_12_2022_full.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Vesilaitosyhdistyksen tiedote:
https://www.vvy.fi/site/assets/files/1086/vvy_puhtaan_veden_tekijat_netsti.pdf
- Ympäristö.fi: Vesistöjen kuormitus ja luonnon huuhtouma:
https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kartat_ja_tilastot/vesistöjen_kuormitus_ja_luonnon_huuhtouma

Jätevesikuormitustiedot on saatu Tampereen vedeltä 3.2.2023.

Ravinnekuormituksen päästölähteet valtakunnallisesti on saatu ympäristö.fi -sivuilta:
https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kartat_ja_tilastot/vesistöjen_kuormitus_ja_luonnon_huuhtouma

Kartan tiedot ovat Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmasta vuosille 2022 – 2027:
https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/vesiensuojelu/vesienhoidon_suunnittelu_ja_yhteistyö/vesienhoito_elykeskuksissa/Pirkanmaa/Toimenpideohjelmat_ja_toimenpiteiden_toteutus

Käytetyt paikkatietoaineistot: *Pistekuormituksen syntyvä fosforikuormitus, 3-jakovaiheittain* ja *Pistekuormituksen syntyvä typpikuormitus, 3-jakovaiheittain*

Teollisuus, asuminen ja jätteet

10. Teollisuus ja tuotanto

Tamperelaisten laitosten toimialat -piirakan sekä kartan aineiston lähde on Tilastokeskuksen *tuotanto- ja teollisuuslaitokset*. Aineisto sisältää Tilastokeskuksen yritysrekisteriin perustuvan toimipaikka-aineiston. Aineisto kattaa kaikki yli kymmenen hengen toimipaikat, joista sijaintitieto on käytettävissä.
https://www.stat.fi/org/avoindata/paikkatietoaineistot/tuotanto_ja_teollisuuslaitokset.html
Aineiston käyttöluupa: [Creative Commons Nimeä 4.0](#).

Teollisuuden päästöt ilmaan perustuu Tampereen ilmanlaadun vuosiraportteihin 2010-2021. Raporteissa on esitetty vuosittaiset kokonaispäästöt sekä eriteltynä liikenne, aluepäästöt ja

teollisuuslaitokset. Viimeisin raportti saatavilla nettisivuilta, vanhemmat pyydettyä ympäristönsuojelusta.
<https://www.tampere.fi/luonto-ja-ymparisto/ymparistonsuojelu/ilmanlaatu#ilmanlaadun-raportit>

Tiedot teollisuuden hiilidioksidipäästöistä on saatu Tampereen CO2-raportista. CO2-raportti on koko Suomen kattava kuntien päästölaskenta- ja raportointipalvelu, jota tuottaa Sitowise Oy
<https://www.tampere.fi/luonto-ja-ymparisto/ilmastotyö-tampereella/tampereen-ilmastopaastot>
https://www.tampere.fi/sites/default/files/2022-05/co2-raportti_tampere_06052022.pdf

11. Yhdyskuntajätteet

Seka- ja biojätteen määrien tiedot on saatu Pirkanmaan Jätehuolloilta lokakuussa 2022. Tiedot on rajattu koskemaan Tampereen kaupungin aluetta.

Sekajätteen koostumustutkimusten tiedot on saatu Pirkanmaan Jätehuolloilta maaliskuussa 2023.

Retkeily ja lähivirkistys

12. Luontopolut

Luontopolkujen tiedot haetaan kaupungin omasta aineistosta suoraan rajapinnalta osoitteesta:

https://geodata.tampere.fi/geoserver/ymparisto_ja_terveys/ows?service=WFS&version=1.0.0&request=GetFeature&typeName=ymparisto_ja_terveys%3Ayv_luontopolku&outputformat=json&srsname=EPSG:4326

13. Kaupunkihiljaiset alueet

Sivun tiedot perustuvat Tampereen kantakaupungin hiljaisten virkistys- ja luonnonsuojelualueiden tarkastelutyöhön, jota tehtiin yleiskaavatyön yhteydessä vuonna 2020. Alueiden rajaukset ja pinta-ala tiedot on saatu kaupungin omasta avoimesta paikkatietoaineistosta *Kaupunginhiljaiset virkistys- tai luonnonsuojelualueet*. Alueiden kuvaustekstejä on täydentänyt ympäristönsuojelun meluasiantuntija.

